

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Iulianus Christianos vt tyranni suspicionem euitaret, asturè
circumueniendo supplicys afficiebat, & quòd crucis insigne deleuit,
miliresq[ue] vt in uitè sacrificarent induxit. Cap XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

Quòd Iulianus Christianos vt tyranni suspicionem euitaret, astute circumueniendo supplicijs afflicebat, & quòd crucis insigne deleuit, militesq; vt inuitè sacrificarent induxit. CAP. XVI.

AT tamen si imperator, dum ista ageret scriberetq; putauit facile subiectos sua sponte à fide Christiana descituros, & omnia, quæ ad religionem Christianã delendam facerent, sedulo molitus est, neminem tamen inducere potuit: atque eos aperta vi cogere plane dispudebat, ne tyranni partes agere videretur. Attamen de suo studio nihil remisit, sed omnia, quæ ad religionem Gentilium facere viderentur, machinatus est: atque subiectos, & maximè omnium copias militares, has quidè sua ipsius, illos autè magistratuũ opera, ad eam deducere laborauit. Omnes autem omnino ad illã profitedam cum reuera assuefacere conaretur, illud, quod in signis militaribus Romanorum principè locũ obtinebat, quodq; Cõstantinus diuinò madao vt supra cõmemoratum est, in insigne crucis commutauerat, ad veterem effigiem & figuram traducere decreuit. Nam dedit operã, vt in publicis imaginibus iuxta ipsum Iuppiter depingeretur, velut è cœlo apparens, coronam & purpuram, quæ sunt imperij insignia, ipsi præbens: Mars item & Mercurius in eum intuentes, & tanq̃ obtutu oculorum testificantes, quod vir erat tum in dicendi arte, tum in re militari spectatus. Ista quidè & alia quęcunq; ad cultum Gentilitiũ spectabãt, imaginibus admisceri imperauit: ad eum finè, vt non modò simulatione honoris imperatori decreti, subiectos res vnã depictas latenter venerari cogeret, verũ etiã vt veteribus institutis ad suam libidinè abutès, omni solertia & mètis acumine adhibito, volũtates subditorũ clãm in fraudè induceret. Nam sic cogitabat: si hoc illis persuaderet, se multò facilius, quæ in animo habebat, de cætero effecturum esse: sin repugnare animaduerteteret, in illos, vtpote nouas res contra Romanorum instituta molientes, & cum in rempub. tum in imperium peccantes, absque vlla venia vindicaturum. Quare pauci profectò erant, qui dolum eius intellexeret: qui quidem cum, vt moris erat, adorare renucent, pœnas dederunt. Mul-
tudo

titudo autem (quod fieri solet) præ ignorantia & mente simplici legi veteri se omnino parere putavit, & ita inscitia decepta, ad imagines colendas accessit. Verum imperator nihil ne ex hoc quidem conatu profecit. Ac tamen hæc eius astutia perspicuè deprehensa est, tamen nihil de contentione animi ac studio remisit, sed omnè, ut dicitur, movit lapidè, ut subiectos ad parè secum religionis modum sequendum deduceret. Atque quanquam quod tum moliebatur, ab eo, quod supra diximus, penitus non discrepavit: tamen & magis omnibus apparuit, & maiore cum violentia susceptum est, & causa fuit nonnullis, qui in aula militabant, maioris constantiæ & fortitudinis. Vbi enim tempus advenit, ut imperator milites remuneraret (quod quidem Calædis apud Romanos, & diebus festis natalibus tum imperatorum, tum principum vrbium imperij omnino fieri solet) cum secum consideraret, quæ simplex natura, quamque insulsum esset militum genus, & quam facile propter consuetam avaritiam, quæ in eo inesse solet, pecunia vinci posset, & singulis, qui ad munus accipiendum accedebant, datum esset in mandatis ab his, qui imperatori astabant, ut incensum offerrent (in proximo enim erat & thus positum, et ignis) perinde quasi hoc olim fuisset apud Romanos decretum, ibi tum alij absque metu presentiam animi & magnitudinem declararunt, neque incensum offerre voluerunt, & donum ab imperatore accipere prorsus renuerunt: alij simulatione legis & antiquitatis confisi, se deliquisse ne utique in animum induxerunt: alij autem vel lucro, quod proponebatur, velut inescati, vel metu & perturbatione propter supplicium quod eminebat percussi, licet intelligerent se iam ritum Gentilitium exequi, minime tamen isto scelere sese obstringere detrectarunt. Eorum autem, qui præ ignorantia in hoc peccatum incidebant, nonnulli dicuntur, cum amicè inter se epularent, sibi mutuo, uti in potando fieri solet, propinantes, Christum super poculis nominasse. Quendam autem è conuiuis interpellasse eos, ac dixisse: permirum esse illos voluisse nomen Christi invocare, quem paulò antè denegauerant: eo scilicet tempore, quo dono ab imperatore accepto, thus in ignem imposuissent. Quod simul ut audièrent, intellexeruntque quod facinus consciuissent, illico inde propere egressi,

SOZOMENI HISTOR.

palá per plateas curfitare, clamare, lachrymas fundere, deſi-
ipſum & omnes homines teſtari, ſe Chriſtianos eſſe, & in
ea fide permanere: atq; ignoratione illius, quod factú erat
(ſi verum omnino dicendum eſſet) ſolam manum, animo
proſus repugnante, Gentilitatis labe pollutá fuiſſe. Vbi
autem ad imperatoré veniút, proiecto ad pedes eius, quod
dederat, auro, valde cóſtantibus & generoſis animis poſtu-
lant, vti ſuú ac propriú munus recipereut, hoc eſt, vt necé
ſubirét. Nam ré planè eſſe, cuius ipſos nunquá peniteret,
ſi pro ſcelere, quod inconſyderatè admiſiſſet, toto corpo-
re, idq; ppter Chriſtú, penas perſoluerét. Imperator verò
licet ea re grauiter commótus, noluit tamen eos interfice-
re, inde illis honos tribueretur martyrij, ſed è militum nu-
mero exemptos, aula ſua exturbauit.

*Quòd Iulianus Chriſtianiſ forum, iudicia, & gen-
tilium literarum cognitionem interdixit, & de
Bafilio magno, Gregorio Theologo, & Apolina-
rio, qui Iuliano reſtiterunt, & ad gentilium for-
mam ſacras literas conuerterunt, ac præcipuè
Apolinarius, & Gregorius Naziancenus, quo-
rum alter admodum Rhetoricè pleraq; conſcri-
pſit, alter carmine heroico præſtantiſſimos quoſq;
poetarum imitando expreſſit. CAP. XVII.*

HOc animo fuit etiam aduerſus omnes Chriſtianos
imperator: ſiquidè cum nihil haberet criminis, quod
illis poſſet obiicere, arrepta tamen ex eo occaſione,
quòd idolis immolare recuſarent, ius reip. eis denegauit,
& neque in communes hominum congreſſus, neque in
forum venire, neq; iudicium exercere, neq; gerere magi-
ſtratum, neq; vllum dignitatis gradum obtinere permiliſit.
Porrò autem vetuit, ne Chriſtianoſ liberi poetas & alios
ſcriptores Gentiles perdiſcerent, neúe horú doctores adi-
rent. Nam non mediocriter eius animum offendebat, non
ſolú Apollinarius Syrus, vir oí doctrinæ genere, & orati-
onis formis inſtructus, verum Baſilius quoq; & Gregorius
Cappadoces, qui omnibus illius ætatis rhetoribus laudè
præcipiebát, atq; alii eodè tẽpore q̄ plurimi diſerti viri.

Quorum